

Előfizetési feltételek.

Egész évre . 5 frt — kr.
Félévre . . . 3 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
segi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.
Italmérők és kereszmá-
rok részére az Italmérők
Közönyével együtt
egész évre 4 frt.

Az előfizetéseket
postautalvánnyal
eszközöndök.

Egyes számok 10 kr-jaival
kaphatók a kiadóhiv.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E

Hirdetések.

□ centiméterenként 2 kr.,
Köb-zóriért 1 1/2 kr. fi-
zendő. Bélyegdíj minden
egyes beiktatásért 30 kr

A NYILTTÉRREN.

minden 3 hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőrödrák, előfizetők
vagy gyakori hirdetők
telemes díjkezelvényben
részesülnek.

kéziratok a szerkesztőséghez (Jánosi-utca 8. sz. l. em.)
küldendők. — Kéziratok vissza nem adandók.
Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Főter, 8. szám alá) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca 1 szám.

Ősi és polgári erény.

A napokkal tűnnek a hónapok s ész-
revétlenül közeledünk a milleniumi nagy
ünnepségekhez, ezeknek fénypontjához: az
ezredéves kiállításához.

És mivel inkább közeledünk, annál in-
kább érezzük, hogy tulajdonkép mily rövid
idő is áll rendelkezésünkre, hogy a nemzeti
becsületnek megfelelően készüljünk el az
ott való megjelenéshez.

Budapestben a bizottságok serényen dol-
goznak is, nap-nap után veszünk egy-egy
ujabb hírt a kiállítás ügyének előbbre ho-
zataláról.

E nagy mozgolódással szemben alapos
nyugtalanág vesz rajtunk erőt, midőn tel-
jesen nélkülözni vagyunk kénytelenek min-
den olyan legcsekélyebb hírcskét, a mely-
ből megtudnók, hogy a helyi bizottságok
serényen dolgoznak, hogy a helyi bizottsá-
gok serényen gyűjtik a kiállítókat, hogy a
helyi bizottságok megállapították mily szak-
mák lesznek, milyen művekkel képviselve
Gömörből a milleniumi kiállításon.

Izgat és nyugtalanít bennünket ez any-
nyival is inkább, mert sok helyütt látjuk a
mozgalmakat, a melyek egy vagy más uton
igyekeznek vidéküket a nagy kiállításon be-
mutatni.

Egy hatalmas és gazdag vármegyén ki-
vül. ebben és ez által van még öt rende-
zett tanácsú városunk is, de egyikből sem
vettünk hírt, hogy a helyi bizottságok és
ezeknek kiküldöttjei mozognának.

Pedig nagyon veszedelmes dolog ez a
huzás-halasztás, mert komolyabb megjele-
néshöz komoly előkészület, ehhez pedig
idő kell.

Vármegyénkben az országos kiállításon
való megjelenés érdekében főispánunk volt,
aki egy ép oly megleghangu, mint fenkölt
szellemmel, mélyen átgondolt érzellemmel
megfogalmazott felhívást tett közzé hóna-
pokkal ezelőtt a vármegye és a városok
közönségéhez, a melyben a vagyonos intel-
ligeniát felhívja, hogy tegyenek a megyei
iparosoknál megrendeléseket, hogy az ekként
elkészítendő tárgyak a kiállításon a megye
részéről szerepeltesse.

Vajjon a lelkes felhívásra hányan si-
ettek a főispán felszólításának eleget tenni?
Pedig Gömörmegyében sok ősi név előkelő
és vagyonos hordozója van, sok jómódú és
dúsgazdag polgára van. Pedig ne feledjük
el azt, hogy a magyar modern társadalom
felfogása két eszmeközből szűrődött össze
egy hatalmas életerős tényezővé. Az egyik
az, a melyre a megkoronázott királyunk azt
mondotta: bizalmam az ősi erényben, abban
az erényben tudniillik, a mely a magyar
nemesség, a régi magyar középosztály lo-
vagiasságában, áldozatkészségében, hazájáért
s ezzel a koronás királyért való önfeláldo-
zásában és abban az ideális rajongásban
áll a közügyért, a mely mellett kész életét,
vagyonát, mindenét odaadni a közjóért.

Másik eszme a polgári erény, nem el-
lentéte a másikkal, csak egy más kifejezés
és ékességei a munka, szorgalom, takaré-
kosság, vagyon és más kitűnő, a magán jó-

lét és boldogságra vonatkozó előnyök, a
melyek végeredményben szintén a közjó
előmozdítását célozzák. Ez a most vázolt
két eszme kell, hogy együtt uralja a modern
magyar ember szellemét. — mindegyik ma-
gában nem elég. — de a kettő együvé ol-
vasztva, erő és hatalom

Nem akarunk abban kételkedni, hogy
ez az összeszűrődése a két történelmi fej-
lődés és eszmének itt megyénkben is
meg van.

Már pedig, ha az ősi és polgári eré-
nyek megvannak, akkor nem lehet kétsé-
günk az iránt, hogy a keblekben itt vár-
megyénkben is él a forró óhaj, miszerint
el legyen követve minden, hogy Gömörme-
gye az országos kiállításon méltón legyen
képviselve, hogy az erre vonatkozó főispáni
szózat és felhívás ne menjen feledésbe, hogy
az nem fog a pusztába kiáltó szavának sor-
sára jutni.

Vármegyei közgyűlés.

A köztanácskozás tárgyát képező közügyek
elintézése végett szükséges, törvény és szabály-
rendeletileg megállapított rendes őszi vármegyei
közgyűlés határidejéül, főispán ur ó méltóságá-
val egyetértőleg, a folyó évi október hó 26-ik
és következő napjának d. e. 9 órája Rimaszombat
városába tüzetik ki.

Midőn erről a közönség ezennel értesítettik
és a vármegyei bizottság tagjai személyes meg-
jelenésre hivatalból tisztelettel felkéretnek, egy-
idejűleg köztudomásra hozatik, hogy ez alkalom-
mal, a köztanácskozás és elintézés kiválóbb tár-
gyait: a leköszönés folytán üresedésbe jött vár-
megyei alpenztárnoki tisztii állásnak választás
utjánai törvényszerű betöltése, — az 1895-ik évi

TÁRZA.

ŐSZI HANGULAT.

(A Gömör eredeti társzaja.)

Hullnak a falevelek . . . a hulló sárga leve-
lek szépen belepik az utakat s a magas jegenye-
fák csupaszban terjesztik szét ágaikat. Fel-felakad
rajtuk a hosszú pókháló . . . talán nem is pók-
háló az, hanem fátyol, szétszaggatott fátyola a
pusztuló természetnek; a sárga levél sem levél
talán, hanem takaró, gyász takarója, készülő szem-
fedele a haldokló természetnek. Hogy érzi minden
a természet haldoklását. Elmegy a fecske . . . már
nem csicsereg az eresz alatt; elmegy a gólya . . .
már nem kelepelget a kémény tetején. Nem da-
dol a pacsirta a magas levegőben, nem hallatja
szavát a rigó, sem a gerlicze bánatos bűgását az
erdőkben csak elvétve; a fülemüle is búsabban
dalol a csupaszodó kert bokra között.

Hogy eltűnt minden gyönyörűség a mezők-
ről. Hol van a hullámzó vésés, hol a selyem fű?
hová lettek a tengeri erdők, hová a rét ezer-
színű virágos szőnyege? hol van az erdők zöld
lombsátorra, hol van a kertek ékessége a rózsák?
Temetővé lett a nagy mezőség, elveszett nagy
ékessége, minden szépsége: meghalt — meghal-
tak, elhallgattak énekesei a nagy természetnek;
nem tud adni egy hangot sem, egy akkordot sem
a fenséges symphoniák közül. Felette a fejta —
egy-egy jegenye óriás, annak csupasz ágai közt
siet el sziszegve a szél — ez az ő mostani dala
— halotti éneke.

Hová lett a dolgozók danája? elvitte azt is
a siró szél messze, messze oda, hová a pacsirta
csicseregést, gólya kelepelését, kertek, mezők vi-
rágjának illatát: Egy tücsök sem ciripel s ha le-
nyugszik a nap, a hold tele tanyéjával nagyon
csendes mezőre néz alá; az ezerféle hangból egy
sincs, nem sípog a nyulverő kánya, nem kiabal
a bibicz a nádasból felreppenve; a tücskök szöcs-
kének nagy serege elhallgatott már, a békák sem
brekögnek már — csendes most minden; igazán
alszik a természet, Busan suhan el az alvó felett
a szél. Néha-néha haragosan rázza meg a fák
merev gallyát; letép egy csomó száraz, sárga le-
velet, üstökön ragadja az árva kórót s bús ha-
ragjában hajtja maga előtt a csendes mezőkön
fel s alá . . . el, el messze, messze, ki tudja hová,
ki tudja meddig!

Ki tudja hová viszi azt a sárga levelet a
szél? Valamikor élt az a levél is, volt a mikor
zöld volt, talán egy kis fészket takart; be, védett
szél ellen, eső ellenében, talán árnyékot adott a
játzó gyermekeknek, vagy fáradt utasnak. Az
tegnap volt, ma már lebullott, megsárgult, a szél
játsszik vele: ott hagyta a fészket a madár is.

Lehullott a rózsa, szirmai szerteszét hullva
feküdnék a földön elhervadva. Nem jobban járt-e
testvére, melyet szép lány szakított le s tűzött
mellére gyöngéden kezével? . . .

A temetőt látom apró keresztjeivel. Kicsi s
nagy halom tűnik fel előttem, mely alatt meg-
nyugszik ifjú s öreg egyaránt. Mivel élt többet
az öreg, mint az ifjú? Ennek is fejta, annak is
fejta; itt is sir, ott is sir. Annak arca még ró-
zsás volt, ezé sápadt, az mosolyogva álmodik, ez

az élet gondjaitól barázdált homlokkal. Ugyan
melyiknek álma szebb?

Vékony köd szövédik a tér fölött, eltakarja
a pusztulás kéjét. Mintha az eltakart világ fölött
egy új világot látnék élni, mozogni. De hogy él-
nek az új világ alakjai; csak mozognak, csak
vegetálnak. Sivár vegetációt, örült idegességet
mondhatni az életnek?

A gyárak zakatolnak, a vonatok örült ro-
bogással vágatnak végig a síkságon. Itt-ott egy-
egy óriási lángkeve, egy-egy óriási ropognak,
haj sikoltás, sirás, asszonyok, gyermekek örjögő
átka, férfiak fogcsikorgatása, aztán ruhafoszványok,
szétszaggatott emberi tagok hullása. S aztán
csend . . . csend. S csendben emelkednek a gui-
lotinok, a bitófák. Szuronyok csillognak, puskák
ropognak. Büszke férfiak erős lépéssel, öregek
roskadozva ősz hajjal, tisztes fölvel, fiatalok alig
pelyhedző ajakkal gyermekek ártatlan szemekkel,
lányok, asszonyok, szűzek és világlányok festett
arczsal lépdelnek előre . . . Szuronyok villog-
nak . . . magasan csap fel a vér sugár. Csodála-
tos, nincs jaj, de éjlett kiáltanak s ez a hang
megrázza az ég boltját.

Szörnyű eljen! mi sugta ezeknek az embe-
reknek, hogy siessenek meghalni, mi adta ke-
zökbe a gyilkoló szerszámot, hogy öljenek?

Ujra hallatszik a moraj; csikorognak a
fogak villognak a szemek, borul az arc, ökolbe
szorul a kéz, feszülnek az izmok. Titkon fegyvert
kovácsolnak . . . egy-egy vasdarab, egy kés, kar-
dok, puskák csörögnek, ropognak, asszonyok, lá-
nyok, férfiak együtt. Vöröslük az ég; már ropog a

vármegyei költségvetés megállapítása, — az 1895-ik évi virilis bizottsági tagok névjegyzékének bemutatása, — a jövő évben szükséges vármegyei pótdadók mennyiségének és a vármegyei utadó százalékának megállapítása, — valamint az utiköltség előirányzat tárgyalása, — a vármegyei járásközhelyeinek, a járáshírók székelyeivel megegyezően leendő megállapítása tárgyában újabb intézett kir. belügyminiszeri rendelet és erre vonatkozólag a kiküldött bizottság véleményes jelentésének tárgyalása, — valamint a törvény 46-ik §-a értelmében a tárgyszorozatban szabályszerűen kihirdetendő egyéb közérdekű ügyek fogják képezni.

Rimaszombat, 1894. évi szept. hó 27-én.

Bornemisza, s. k.,
alispán.

H I R E K.

— **Állandó választmányi ülés.** A folyó évi október hó 26-ik és következő napjára kitűzött vármegyei rendes őszi közgyűlést megelőzőleg a törvény 48 §-a értelmében állandó választmányi ülés megtartása válna szükségessé e végből határidőül, tekintettel a törvény 17-ik szakaszának intézkedésére folyó évi október hó 9-ik napjának d. e. 9 órája majd a többi és még időközben is beérkezendő tárgyak előkészítő tárgyalása végett október hó 24-ik és 25-ik napjának d. e. 9 órája Rima-zombatba a vármegye székházához tüzetik ki.

— **A vármegyei alpenztárnoki tiszti állás.** A folyó évi október hó 26-ik napjára kitűzött vármegyei közgyűléseken fog törvényszerű választás útján betölteni. Ennélfogva felhívja az alispáni hivatal mindazokat, kik ezen tiszti állás elnyeréséért pályázni kívánának, hogy az 1883-ik évi I-só t.-cz. 18 §-a értelmében megkívánt képesítéseket igazolják, — valamint eddigi alkalmazásukat és foglalkozásukat is részletesen előtűntető hiteles okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi október hó 23-ik napjáig bezárólag, a vármegyei alispáni hivatalnál anynyival inkább beadni el ne mulasztják, mivel a kitűzött határidő után elkésve netán beadott kérvények figyelembe vételni nem fognak.

— **Kinevezés.** Szabó László helybeli illetve Tornallyára áthelyezett telekkönyvi irnokot az igazságügyminiszter segédtelekkönyvvezetővé nevezte ki a nagyrőzei kir. telekkönyvi hatósághoz.

— **Glauf Pal helybeli ág. ev. espereslelkész** a f. hó 20-án Kassán tartott ág. ev. egyházkerületi közgyűlés a tiszai egyházkerület főjegyzőjévé választotta.

— **A gömörmezei orvos-gyógyszerész-egylet** f. hó 24-én tartotta őszi rendes közgyűlését Tornallyán dr. Török János elnöke alatt. A tavaszi közgyűlésen Rimaszombatban a vidéki tagok nem jelentek meg. Most Tornallyán a rimaszombatiak nem voltak. A tavaszi gyűlés Rozsnyón lesz.

— **Az elhunyt dr. Kalocsay Béla** a rimaszombati kath. olvasó-egyletnek 600 koronát hagyományozott. Az olvasó-egylet az elhunyt adakozó emléket jegyzőkönyvében örökítette meg.

fegyver, bömből az agyú; lovak, állatok, emberek összekeveredve borzasztóan küzdenek, ordítanak. Piszkos emberek a legszentebbet szidják Átok, segélykiáltás jaj, káromkodás szörnyű összhangban zeng.

Miért kiabálnak ezek, mért jajgatnak, mért káromkodnak?

S ezek valamennyien élnek?

Hol a nemes idealismus, hol van a törvény, a szeretet tiszta világa, hol vagy ember?

Vagy nincs már oltár, hol áldozhatnál, honnan szenvedéseidnek elviselésére irt kaphatnál, honnan a bízalom megtanítana tűrni, honnan intést kapnál a szeretetről? Nincs már családi tűzhely, elégett az oltárral házad fődele is?

Szegény bujdosó ember, bizony elveszett mindened — magad vesztetted el.

Vihar dulta fel a madár fészket; kis fiókjai, párja elveszett. Hát a te lelkedet mi dulta fel? A sötétség fantomjai látogatnak el hozzád, azok ültek lelkedre, azok súgnak, ösztönöznek, úznek örületes teltre. Az önzés vampirja készlet gyilkolni, ölni. Csak egy feled él, a rosszabbik s ez a rosszabbik teled vigyorogva üli meg torát a jobbik fél koporsója fölött.

Hazugság lomtára lett a sziv, a legnemesebb teremtmény. elkoptatott frázis; az arca a szinpadai machineriák művészetével hazud örömet, bűt; ajándékoznak, hogy legyen követelni való, a legnemesebb dolog is unottá vált, az ideálból torzkép lett. A szerelem megszokott sport, az

s az egyleti igazgató-választmány f. hó 23-án tiszteltelt az elhunyt szüle nél.

— **A kereskedelmi, pénz- és hitelügyi (V.) csoport létesítésére** 1894. évi augusztus hó 31-éig bezárólag felajánlott, illetve tényleg befolyt adományokról kiállított kimutatásból meggyőződhetünk miszerint összesen 254 pénzintézet és magánczég 62231 frtot ajánlott fel. A rimaszombati takarékpénztár 50 frttal járult ezen összeghez. Ezen előkelő pénzintézetünk iránt kifejezük ezért elismerésünket, de egyuttal csodáljuk, hogy a megyei többi pénzintézetek semmivel sem járultak a kiállítás ügyéhez.

— **A dijnokok mozgalma.** A dijnokok minden irányban megfeszítelt erővel dolgoznak. A mult heten Reiszig Ede belügyi államtitkárnak nyújtotta át a mozgalom végrehajtó bizottsága az ismert törvénytervezetet, a ki azt nagy érdeklődéssel fogadta s kijelentette, hogy annak érvényre juttatása érdekében mindent el fog követni, azt beható tanulmányozás tárgyaivá teszi s annak idején annak szerkesztőjét tárcskozásra be fogja hívni. Az országos dijnok-egyesület küldöttsége pedig Lukács Béla kereskedelmi miniszternél tisztelet. A küldöttség vezetője megköszönte a miniszternek eddigi jóakaró támogatását, és ez alkalommal az átalakítandó nyugdíjintézet gyűjtőiveinek szétküldésére portomენტességet kérték, mert az 50 ezer példány szétküldésére 7500 frt értékű levélbélyeg lenne szükséges. Végül felkérték a minisztert a már előbb benyújtott törvényjavaslat támogatására. A miniszter a küldöttséget szívélyesen fogadta s megköszönve figyelmüket kijelentette, hogy a dijnokok ügyét eddig is igyekezett minden lehetővel támogatni, ezentul is mindent elkövet érdekében s arra fog törekedni, hogy helyzetük lehetőleg az előterjesztett konkrét javaslatokhoz képest rendeztesse, saját hatáskörében különben már az erre vonatkozó intézkedéseket eddig is megtette.

— **Verskakas.** Perjésén e hó 23-án 3 óra 10 perczkor d. u. kigyuladt egy szalmakazal és le is égett. A szélcsendnek és a rögtön ott termelt falu népének köszönhető, hogy a közelben levő szalmakazalak és gazdasági épületek a tűznek áldozatul nem estek. A tűz gyújtogatásból keletkezett. A károsult egész nap korhelykedett czimboráival; hajba is kaptak nem egyszer. Egyik jó pajtása aztán boszúból gyújtotta fel a kazalt. A gyújtogató el is illant jó korán, de mégis megfogták a csendőrök s most a börtönben várja cselekedetének jutalmát. A község lakosága hűségesen működött közre a tűz localizálásában; ami sikerült is.

— **Az önkéntesi vizsgák megkönnyítése.** Mint Bécsből jelentik, a közös hadügyminiszterium legközelebb oly irányú változásokat fog tenni az egy éves önkéntesek vizsgálati rendjén, melyek által e vizsgák inkább hozzá férhetőek lesznek. Eddig ugyanis azok, a kik nem tettek érettségi vizsgálatot, csak oly városokban tehettek egy éves önkéntesi vizsgát, a hol hadosztályparancsnokság van. Ezután mindenütt, a hol gimnázium van, letehetik az önkéntesi vizsgát. Továbbá ezentul a vizsgáló biztosokat a katonai és politikai hatóságok fogják kijelölni. Azokat a jelölteket, kik egy tárgyból elbuknak, ezentul három hónap mulva javító-vizsgára bocsájtják: a kik

igazmondás banalis szószátyársággal telt hízlegés, az erkölcs büntakaró, a jókivánat conventionális hazugság, az erény erszény.

Hol van az igaz lelkesedés, mely szárnyra emel? — mely lelke minden munkának, ereje a tettnek. A sülyedt hajóval ez is elveszett! Az összeomló oltár kö ei ezt is eltemették; evező nélkül maradt a lélek hajója, biborban is koldus e nélkül, rongyban is gazdag vagy ezzel.

Letarolod a legszebb vetéseket, felgyujtod a falukat és virágzó városokat. Mért? A kiontott vérből már tenger lenne, a leölt emberek csont-halmaz a az égig érve. Őlés, gyilkolás, mért?

Lefosztod a fák gyümölcseit; a fát nem te üttetted, mért pusztítod?

Az istenhátaról letöröd a keresztet, hogy fegyvert kovacsolj belőle. Minek az? Világosságot hirdetsz és sötétségben élsz, tavaszról beszélsz, mikor fagyos a szived.

Sehol, sehol egy virág sem, ködös homály, szomorú csendesség, borongós égbolt. A természetből is kiszállt a lélek. Nem. A sárga levelek közül elő tör egy halvány kis virág; itt is, ott is egy, az őszi kikirics. Ez egyetlen virága az ősznek. Halvány, sápadt virág, te vagy a legszerencsétlenebb. Nem látsz szép kék eget, nem látsz viruló mezőt, nem hallasz madárdalt. Kód vesz körül, mosolygó hajnal nem hullatja rád harmat-könnycsöjt.

Születésednél nem ragyog a nap, nem övez körül ragyogó fény, nem csirögat langyos szellő. Lepke se száll rád, méhe se látogat meg. Olyan

ellenben több tárgyból buknek el, azok csak egy év mulva ismételtetik a vizsgát

— **Buzalégy.** Vármegyénk területén a buza-vetésben okozott károkat nem a hesseni, hanem a csikoslábu buzalégy okozta, mit a következő miniszteri rendelet írja: »Gömörkishont vármegye közönségének. Rimaszombatban f. évi július hó 24-én 11674. sz. a kelt felterjesztése kapcsán értesitem a vármegye közönségét, hogy a beküldött buzaszálakat az állami rovartani állomással megvizsgáltattam és ez alkalommal kitűnt, hogy a küldeményben a heszszeni légynek nincsen nyoma. E helyett azonban valamennyi buzaszál a kalász és a legfelső bütök közötti részen a csikoslábu buzalégy (Chlorops taeniopus) nevű légy kukaczatól van kirágyva. Mivel ez a faj nem tartózkodik a legalsó bütököknél a tarlóban, ennél fogva ellene a tarló felszántása által védekezni nem lehet. A szóban forgó fajra nézve még a következőket közlöm. A kifejldött légy maga czitromsárga színű, feketebarnás tarkázattal. Kétféle nemzedéke van, egymást a kesseni légynek. Az egyik fiatal öszivetésekét támadja meg és álczajla úgy mint a heszszeni légyé a buza és rozspalánták szikében él. Csakhogy a telet nem barna bábokban huzza ki, hanem kukacsz alakjában. Tavasszal többnyire májusnak első részében, másodsor rajzik; és az ebből a generációból származó kukaczkok már a gabonafélék száranak kalász alatti részében elős-koznak és a kalász elsatnyulását, vagy hasban maradását okozzák. Eltérőleg a hesseni légytől, a csikoslábu buzalégy kártételei főleg a tavaszi legyekből eredő ivadékok rovására esnek. Azt tapasztalták, hogy a gyengébb buza-fajtákat rontja meg leginkább és a bánati buza jobban kibírja támadásait, mint a többiek, a miért is ennek a vetése ajánlható ott a hol a légy tömegesebb föllepett. Budapestén. 1894. augusztus hó 8-án A miniszter helyett: Miklós Ödön s. k., államtitkár.

— **Uj rendőri lap.** »Rendőri Lapok« czimen okt. 7-én érdekes lap indul meg a fővárosban, az államrendőrség támogatása mellett. Mint már a czime is mutatja, kizárólag rendőri dolgokkal fog foglalkozni, de teljesen elterőleg a külföld sablonos rendőri lapjaitól, közölni fog ugyan szakcikkeket is, melyek csakis a csendőrség és rendőrség közegeit fogja érdekelni, de első sorban arra fog törekedni, hogy a közönséggel a tolvajvilágot megismeresse s megmutassa azt a módot, miként lehet ellene a legbiztosabban védekezni. A lap tehát különösen fontos lesz a közönségre, főleg a kereskedővilágra, melyre leginkább veti hálóját a tolvajvilág. De lesz a lapnak még egy igen fontos rovata, az ugynevezett Nyilvántartás. Ebben a rovatban minden nevezetesebb gonosztevő arczépe fog megjelenni, mellékelve a reá vonatkozó körözvény is. Ilyen módon a hatóságoknak is nagyon megkönnyíteni fogja a nyomozást, a mivel minden hatóság megismerkedik a nevezetesebb gonosztevőkkel s azokat evidenciában tarthatja. Az uj lapot Csepreghy Lajos fővárosi hírlapíró fogja szerkeszteni. Főmunkatárs dr. Scheff László fővárosi rendőrkapitány, ismert kriminalista és bűnügyirő. A lap előfizetési ára, a hatóság, csendőrség és rendőrség részére egész évre 7 frt, fél évre 3 frt 75 kr, negyedévre 2 frt. Magánosoknak egész évre 10 frt, fél évre 5 frt. negyed évre 2 frt

vagy, mint a koldus gyermeke: sápadt; rongyban született, senkise néz rád, fölösleges vagy.

Sápadt gyöngye szirmodat félve nyujtod ki, mintha rettegne a sárga levelektől, a csupasz fáktól, a haragos, sivitő széltől, a gomolygó ködtől. Pedig ez a te világod, ebben kell élned, ennek a világnak vagy te a virága. A róza már meghalt, a tulipán is örökre lehajtá derekát, a gyöngyvirágnak levelét is széthordta a szél, te élsz sápadt kikirics, később született, később halsz meg. Mit ért volna látni a virulást, hallani a madár dalt, játszani langyos széllel, tarka pillangóval, gyönyörködni kék égben, felhők futásában, ébredni rózsas hajnalban, inni gyöngy harmatot, ha most ravatala ott lenne szirmaidnak száraz, sárga level alatt!

Örülj a ködnek, a borongós égboltnak, a kietlenségnek, a siró szélnek mig élsz.

... Hullnak a falevelek ... hulló sárga levelek szépen belepik az utakat s a magas jegenyefák csupaszán terjesztik szét ágaikat.

Hullnak a viráglevelek, rózsalevél lepi be a kis kert keskeny utacskáit.

Pusztán állnak a virág padok; üres a ludas fonnyadtan csüggnék le a szőlő indák. A kert illata hol van? Elvitte a szél.

Hol vannak ábrándjaink, hol vannak reményeink, hol van az eszmény kép?

Csupasz ágak között búsan susogja a szél:

•Tűzfalevél, nyárfalevél,

•Mindent összesodor a szél.

Ruik László.

— interviu Edisonnal. A nagy amerikai határozott ellenége minden interviewnek. Eddig-
elé meg egyetlen lap tudósítónak sem sikerült a
feltalálólal hosszabb beszélgetést folytatni és
életviszonyait kifürkészni, a mi az ismert élel-
mességű amerikai riportereknél sokat mondó do-
log. Most nem rég sikerült e gárda egyik fur-
fangos képviselőjének a zárkózott amerikai al-
aposan meginterviewolni. Ripoterünk egy nagyobb
társaságban találkozott Edisonnal. A beszélgetés
vidáman folyt Edisonról és találmányairól. Penny
kapván az alkalmon, érintőleg e kérdést vetette
föl: »Melyik volt az első találmánya Edison úr?«
Edison, a ki addig élénken vett részt a társal-
gásban, észrevette a tudósító szándékát és le-
hangoltta lett. A felelet elmaradt. A tudósító
azonban jól ismerte az amerikai nők kíváncsi-
ságát és ezek ostromainak Edison sem tudott
sokáig ellentállni és végül így kezdé: »Mint sze-
gény újságkihordó gyerek az utcasarkon áru-
sítottam el kis újságaimat és eszmékkel telt fővel,
de meglehetősen üres zsebekkel, gondolkodva ha-
ladtam végig az utcán. Újságaimban olvastam,
hogy városunk gazdag bankárjánál, S. urnál, az
utóbbi napokban vakmerő betöréseket követtek
el a »betörés elleni biztonság« pénzszekrénye-
iben és hogy e rendkívül gazdag ember kétségbe
van esve a fölött, hogy kincsei nincsenek biz-
tonságban ilyen támadások ellen. »Ez segíthet
rajtam,« gondolám és rövid idő múltán a ban-
kár előtt álltam, a ki csodálkozva kérdezősködött
kivánságom után. Uram, én hallottam az őnt ért
szerencsétlenségéről, nekem van egy találmányom,
mely minden pénzszekrényt tolvajt pár óra alatt
az ön kezébe szolgáltatta. »Ah és mit kér az ön
találmányáért?« — »Nem kevesebbet, mint szép-
ségéről híres, egyetlen leánya kezét!« — »Lehe-
tetlen. Ajánlok 10000 dollárt találmányáért; fel-
tétve, hogy találmányának sikeres működését be-
bizonyítja.« — Legyen, de leánya kezését aztán
biztosan akarom!« — »No hát áll, felelte a
bankár, ha leányom bele fog egyezni.« — E
reményvel fogtam munkához. Két nap múlva
ismét fölkerestem a bankárt. Agyban találtam. —
»Uram, — mondám — tegnap esti 8 óra után
ön pénzszekrényét vizsgálta.« — »Igenis.« —
»A zár érintésekor villamos ütést kapott, minek
következtében ma reggeli 8 óráig eszméletlenül
maradt és ez idő szerint jól érzi már magát?«
— »Igen de.« — »Igen tisztelt uram, ez az én
találmányom, mindenki, aki iróházarás után az
ön pénzszekrényeit hivatalosan megérinti, eszmé-
letlenül marad fekvé a pénzszekrény előtt mind-
addig, a meddig ön akarja. . . akár föl se kel
többé, ha úgy kívánja! Ez volt az én első talá-
lmányom — végezte Edison. — »És a bankár
leánya?« — kérde a kíváncsi riporter. — Tud-
valevőleg nem az én feleségem?« — »És melyik
az ön utolsó találmánya?« — kérde az inter-
vieuáló. — »Az imént elbeszélte történetet. . . .«

KÖZGAZDASÁG.

A vetési bagolypille.

A vetési bagolypille (Agrotis segetum Schiff)
hernyója az őszi és tavaszi vetésekben jelen-
ékeny károkat szokott okozni. Kártékonyasága an-
nál jelentékenyebb, mert e falánk természetű
hernyó majdnem valamennyi kultivált gazdasági
növényen táplálkozik és elszaporodhatik any-
nyira, hogy egyes helyeken tönkre teheti az ösz-
szes kultivált növényzetet.

A vetési bagolypille hernyójának alapszine
szerfelett változó és majdnem azt lehetne mon-
dani, hogy a hány példánya van, anyyi a válto-
zata, a mire valószínűleg nagy befolyással van
az állat által elfogyasztott táplálék.

A kikelt kis hernyó sötét színű és pedig
feketésszürke, csak több vedlés után kezd vilá-
gosabb színt ölteni, de akkor sem lesz állandó,
vagy határozott színű. Jellemző színű talán azt
lehetne mondani, hogy az földszürke, némi zöld
árnyalattal. Van azonban barna és sötétszürke
színű változata is. Felülete kifejlesztett korában
csupasz, bőre nem igen fénylő, hanem úgy lát-
szik, mintha egy kevésbé be volna zsírozva,
vagy vékony viaszréteggel volna bevonva; csak
a feje és a közvetlenül mellette lévő nyakpaizs
fényes. Teste olyan, mintha fel volna puffdva
és körülbelül olyan vastag, mint a libatoll szára,
de eleje és vége fele nemileg vékonyul; úgy,
hogy rendszerint testének közepe a legvastagabb,
Feje és a mellette lévő nyakpaizs sötétebb, mint
a többi testszine; ezenkívül a fej két oldali hát-
sőrésze fekete, míg a fej elülső része világosabb,
de mindig sötétebb, mint a test többi szine; a
fej sötétebb foltjai, kivált az előrehúzódó és el-
ágazó két fekete vonal között, van két V alak-
jában összeérő fehér csík is, mely aztán a nyak-
paizson tovább vonul és Y alakot nyer.

A test egyes izein semmi feltűnő rajz sem
látható; azok szine szemmel alig észrevehető
foltokban olvad össze. A hernyó hát- közepén
egy sötétebb vonal látható, mely mintegy foly-
tatása az elébb említett fehér Y-nak és nem
más, mint a hernyónak a bőrén átátszó főere.

E vonal, vagyis főér mentén van minden
testszelvényen négy sötét pont; ezek úgy vannak
elhelyezve, hogy a vonal mindkét oldalára 2—2
pont esik, az elülső pont közel van az érhez,
míg a hátsó valamivel tovább esik. Amde ezek a
pontok ritkán vehetők ki jól és legkevésbé a
sötét színezetű példányoknál. E pontokon kívül
látható sokszor még két, párhuzamosan haladó
keskeny sárgás barna, vagy feketés-szürke sáv,
mely úgy a pontokat, mint a főeret maga közé
fogja és majdnem a hernyó háta és oldala között
húzódik végig. Ez az u'óbbi két sáv is csak rit-
kán látható és legtöbbször el van mosódva, de
jól láthatók a lábak felett lévő pontalaku lélegző
nyílások. A hernyó hasi oldala világosabb színű,
mint az állat felső része.

A vetési bagolypille hernyója 16 lábú.
Fejldésének első hat hetében csak igen
nehezen növekedik és csak 2 centiméter hosz-
sú. Életének ez a szaka abba az időbe esik, a
mikor a kártételeit a gazda nem igen veszi
észre, mert nemcsak hogy élete csupa bujkálás,
hanem, mert akkor aránylag keveset is eszik és
jelenlétét még a megrágott növény sem árulja
el. De ha megnőtt, akkor falánkága nem ismer
határt és ha számuk jelentékeny, holdakat leta-
rol holdak után. Nem válogat a növényben: rozs,
búza árpa, zab takarmány és cukorrépa levele
meg gumója, tavasszal burgonya, dohánypalánta,
nyáron káposzta, saláta, hagyma, borsó, spinát,
retek, sárgarépa, karórépa, olaszkáposzta, mind
áldozatul esik.

Pusztító munkáját csak éjjel végzi, nappal
a megrágott növény tövéhez húzódik, apróbb
földi rögök, kövek, növényi hulladékok alá, vagy
ha a föld porhanyós, két-három centiméter
mélyre a földbe buvik, hol a nap fénye ellen
védve van. Pusztítása közben vándorol és ma-
ezt, holnap azt a növényt támadja meg. Ugylát-
szik, hogy a nappali pihenőhelyé mindig, vagy
legalább hosszabb ideig egy és ugyanazon a he-
lyen keresi. Neha azonban el sem hagyja a ki-
kezdett növényt; hogyha pl. a takarmányrépában
egy kis lyukat kirágott, e lyukban benne marad
nappal is. Felkör alakban összekunrodva, itt
tölti el a nappali időt és csak késő este hagyja
azt el, hogy az éjjeli homályban folytassa a nö-
vény falást.

A falása október közepéig, vagy végéig tart
enyhe időjárás esetén azonban még tovább is.
Akkor aztán elomhul és mert a téli hideg is kö-
zeleg, a pusztítást abba hagyja; 12—15 centi-
méter mélyre a földbe vonul, hol kerekded, vagy
tojásalaku fészket készít és abban összekunro-
dva tölti el a telet.

Tavasszal, melegebb áprilisi napokon, mi-
kor a tenyészet ismét felébred félben van, fel-
ébred a bagolypille hernyója is. Mert megvédlik
mégegyszer és ezel, mint hernyó, elérte fejlett-
ségének teljes nagyságát (5—5,5 centiméter hosz-
sú). Némely kevésbé kifejlesztett példány azon-
ban, kivált azok, melyek a petéből az előző év
őszenek végén keltek ki, megvedlenek többször
mi alatt pusztító munkájukat úgy folytatják, mint
őszzsel. Így tehát a károsítás folytatása bekövet-
kezhetik és be is következik, tavasszal is s el-
tarthat kisebb-nagyobb változatossággal májustól
juniusig.

Utolsó vedlés után, ha a hernyó már ele-
get falt, eltűnik a földbe húzódik újra. Nem egy-
szerre tűnnek el a hernyók, hanem fokozatosan;
mindenik akkor, mikor teljesen kifejlesztődött. Akkor
a földben ismét mintegy 10—15 centiméter mé-
lyen kis odut készít, hol vörhenyes színű bábbá
alakul át. E báb 19—2 centiméter hosszú és
potroha végén két elálló és tompa fog van. Ha
a talaj, melyben a hernyó bebábozódott, igen
porhanyós, akkor odva helyett apró földdarab-
kákból egy kis és laza gubót is készít.

A báb rendszeren négy hétig vesztegel a
földben és csak aztán kell ki belőle a pille. A
mint nem egyszerre húzódik földbe a hernyó,
ugy nem is egyszerre száll ki a bábból a kifej-
lesztődött állat sem, a melynek saját erejéből kell
áthatalnia a felette fekvő földrétegen. Ez a munka,
kivált ha a föld száraz és kemény, nem sikerül
minden pillének, sok belevész. Az első lepkék
sokszor már május végén láthatók és aztán gyako-
riak egész nyáron át, de augusztusban számuk
gyérül, míg ősszel már csak elvétve egyes meg-
késelt példány látható.

E pillét, mely különben kárt már nem tesz,
ritkán lehet látni, mert éjjeli állat lévén, nő-
sténye csak éjjel, legfeljebb este felé röpködik,
míg himje olykor, bár ritkábban, nappal is.
Rendszeren homályos, árnyékos helyeken húzódnak
meg és mert a pille színezete is sötét, a gazda
ritkán veszi észre azokat ha pedig egyiket-má-
sikát helyéből ki is zavarja, az hirtelen röpü-

léssel eltűnik és mielőtt a gazda sejténé hogy
mi az, már ismét elbujt.

A milyen változato: színű volt a hernyó,
épp annyira változatos lesz a pilléje is. Testének
és szárnyainak alapszine sárgás-szürke, hamvas-
szürke vagy barna lehet, de szárnya mindig
sötétebb színű; e pille egész felülete sárgas-
selyemfényű.

A pille feje és mellkasa, mely egyforma
színű, legtöbbször hamvas-szürke; a csáp vi-
lágos-barna, mely a nősténynél egyszerű serte-
al-ku, míg a hímnél tövétől kezdve a közepéig
fogas. A pillére nézve igen jellemző s felső
szárnyainak rajza a mely azonban az igen
sötétbarna színű nőstényeknél (melyek különben
is sötétebb színiék mint a hímek) csak igen
ritkán vehetők ki tisztán.

Potroha világos-szürke. A pille 1,9—2 centi-
méter hosszú, míg ellenben kiterjesztett szárny-
nyal 4,2 centiméter széles.

E pille éjjel párzik és petéit lecsüngő le-
velekre, földön levő gazokra, sőt növényhulla-
dékokra és magára a földre is rakja.

Tíz — tizennégy nap múlva kikel belőlük
a hernyó.

A vetési bagolypille hernyója a mezőgazda-
ság legnagyobb ellensége, de kártételeit a gazda
csak ősz felé veszi észre. Leginkább a meleg és
porhanyos talajt kedveli és abban a vetéseket
olykor már augusztusban is kikkad, de pusztí-
tásának legnagyobb mértékét szeptember havá-
ban és október elején fejt ki: akkor lerágja a
vetés föld feletti részét és megessi még annak
a gyökerét is. Kártétele nemcsak egy—két holdra
terjed ki, hanem megsemmisítheti az a holdak
szárait is.

Habár e hernyónak sok állati ellensége
van, ezek mégsem bírnak rajta mindig annyira
erőt venni, hogy kártételeit megakadályozzák;
ilyenkor magának a gazdának is hozzá kell látni
a védekezéshez.

E végből szükséges először, hogy nyáron
át, mikor a vetési bagolypille röpködik, földjén
és meggyén a gazda semmi gazos gyomos ré-
szeket meg ne tőrjön. A pillé ilyen helyeken
tojja petéit és itt kelnek ki az apró hernyók is.
Ennek megakadályozása végett az ilyen gyomos
helyeket nem szabad meghagzni, hanem föl kell
szántani. Az ugarokra pedig sertéseket kell haj-
tani, melyek a hernyókat kitorják és felfalják.

A fő az, hogy az őszi vetés, földje és a
hozzá közel eső részek a vetés előtt hosszabb
ideig tiszták legyenek.

A hernyók számát szedéssel is lehet apasz-
tani, de ez inkább csak akkor lehetséges, ha a
hernyó kis számmal, vagy csak foltonként, pl.
dohány földekben mutatkozik. Az ilyen szedési
munkát gyerekekre és asszonyokra is lehet bízni,
csak meg kell nekik mutatni, hogy hol tartó-
zkodik és milyen színű a hernyó. Fel kell keresni
a nappali tartózkodási helyét is, a mely rendszeren
a megrágott növényhez közel van, vagy éppen
annak tövén.

A szedést meg lehet könnyíteni azzal is,
hogy a megtámadott növények közé apróbb
köveket vagy félig hervadt gyomot dobunk; a
hernyó akkor inkább ezek alett húzódik meg és
nem vonul a földbe. E kített köveket és gazokat
aztán meg kell reggelenkint vizsgálni és az ott
talált hernyókat megsemmisíteni.

Ezt a hernyót éjjel is meg lehet szedni és
pedig úgy, hogy a megrágott helyeket a szedő
munkások késő este, vagy éjjel lámpával be-
járják és a falatozó hernyókat a növényekről
leszedik.

Ugyancsak így kell eljárni tavasszal is; a
tavaszi vetemény földje szintén tiszta legyen. A
hol pedig réparól van szó, ezt korán kell vetni
és ültetni, hogy jókor megerősödjék.

A tisztán tartott földben nem szaporodik
el a hernyó. De szükséges, hogy az irtást ne
csak egyesek végezzék: a siker csak akkor tel-
jes, ha az érdekelt gazdák együttesen közre m-
ködnek, mert különben a hernyók egyik földről
a másikra húzódnak át.

A laptalajdonos megbízottja és felelős szerkesztő:

SZELESS ÖDÖN.

Segédszerkesztő: CSERNAY DÁNIEL.

Piaczi árak.

Rimaszombatban 1894. szeptember 29 tartott heti
vásáron:

Tisztabuza forint 5,50—6,50, rozs 5,30—5,50, árpa
5,80—6,00, zab 3,80—4,00, kukorica 4,50—5,00, krumpli
1,25—1,40, bab ————— mmázánként. — Marhahús
44 kr, Borjúhús 48 kr. Sertésbűs 48 kr. kilogrammonként
A rkaptányi hivatal,

Rozsnyón 1894. évi szeptember 29 tartott heti
vásáron

Tisztabuza frt 5,20, rozs 3,40, árpa 3,60, zab 3,90
kukorica 3,50, bab 5,00, kása 6,90 hektoliterenkint
Sulyán Sándor, rkaptány

Löfkovics Lipót

== áruháza ==

RIMASZOMBATBAN

ajánlja meglepő nagy raktárát

őszi és téli czikkeiben,

leány- és fiu-ruhácskák,

sapkák és kalapokban. Különösen nagy választék

női, leány és gyermek

== felöltőkben. ==

Meglepő olcsó árak mindennemű

czipőkben, kalapokban és
fehérneműekben.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

695—894. szám.

Hirdetmény.

Rimaszombat város árvaszékének 695—894. számú határo atából a néhai Nagy Béla nevén álló rimaszombati 168. tjkvi 1924. hrszamu s a pokorágyi ut mellett lévő 2 hold és 41 □-öl szántóföld önkéntes eladása céljából az árverés elrendeltetvén határnapul folyó év október 4-ikének d. u. 2 órája az árvaszék hivatalos helyiségébe kitűzetik.

Arra az érdekeltek azzal hivatnak meg, hogy az árverési feltételek Huszt Lajos árvaszéki eladó hivatalos helyiségében addig is megtekinthetők.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város árvaszékének 1894. szeptember hó 28-án tartott üléséből.

Szabó György,
városi árvaszéki elnök.

2. 1—1.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Egy butorozott szoba

bármikor bérbeadandó

Év. MÉSZÁROS KÁLMÁNNÉNÁL

RIMASZOMBATBAN.

Losonczi-utca 13-ik szám alatt.

Legbiztosabb óvszer a kolera, hagymáz és egyéb fertőző betegségek ellen! Tökéletes fertőtlenítés Teljesen szagtalan.

Önműködő tőz-gszóró-closettek.

Belföldi s külföldi szabadalmak! Szobai árnyékszék mindenféle tetszetős alakban. Árnyékszék-berendezések, kórházak laktanyáinak, iskolák, iparvállalatok, szállodák részére.

Magyar tőz- és műtrágya-ipar r. társaság. (Hársbánya)

Fertőtlenítő szagtalanító tőzgeppor! Tőzgeppor! Mindennemű tőzgeppor raktára.

Különlegesség: emberi s városi hulladékok ipari gazdasági értékesítése. Város tisztítási, elfuvarozási vállalat szervezése Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel, költségvetésekkel s eredeti bizonyítványokkal szivesen szolgál az igazgatóság. Az orsz. közegészségügyi tanács által ajánlva.

Árverési hirdetmény.

A kiskoru Bónis Irma és Elemér gömörmezei Csoltó községében fekvő s a csoltai 2. sz. tjkvben felvett tágosított birtoka, a mely a földadó cataster szerint áll: 91 hold 1375 □-öl szántóföld, 44 hold 965 □-öl rét, 3 hold 421 □-öl belsőség, 303 hold 316 □-öl erdő s legelőből (442 hold 1477 □-öl holdját 1600 □-öllel számítva) Gömör-Kishont megye árvaszékének 8220—894. sz. a kelt végzésében nyert utasításhoz képest, nyilvános árverésen és a Kubinyi Géza országos képviselő ur által felajánlott 40.000 frt vételár mint kikialtási ár alapul vétele mellett eladatni rendeltetvén, e nyilvános árverés határidejéül 1894. év október 25. napjának d. e. 10 óráját, helyéül pedig Csoltó község közházát ezennei kitűzöm és a venni szándékozókat tisztelettel meghívom.

Az árverés főbb feltételei:

1. Kikialtási ár 40.000 frt, a melyen alól a birtok eladatni nem fog.
2. Árverelő tartozik az árverés megkezdése előtt is az én kezeimhez a kikialtási ár 10 %-át tehát 4000 frtot vagy készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban és bánatpénz-képen letenni. A legtöbbet ígérő bánatpénze vissza fog tartatni, és a vételár utolsó részletébe beszámíttatni, a többi árverelő bánatpénze pedig az árverés után azonnal vissza fog adatni.
3. A szántóföld és rétbirtok több csoltói földesznél évi 1500 frt bérösszegért 1899 decz. 31-ig az erdőnek juhok általi legeltetési joga pedig évi 200 frt bérösszegért Hegyesey Sándor urnál 1896 december 31-ig haszonbérbe lévén, e haszonbéri ügyleteket vevő a bérlőkkel önmaga tartozik rendezni.
4. A Csoltói róm. kath. plebános és tanító részére évenként 7 és fél vessző — 15 méter tűzifa lévén kiszolgáltatandó, ennek ellenértéke fejében — miután az erdőn jelenleg fa nem vágható — és 1896. december 21-ig érvényes terjedelemmel az ugynevezett kastély, kert és pincze használata adatott át a jelenlegi plebános urnak; vevő e szerződést respectálni és e fakiadási szolgalmat a jövőre is átvállalni köteles.
5. A birtokon lévő terhek a vételárból fognak kifizettetni és a birtok ily módon fog tehermentesítettetni.
6. Vevő köteles a leütött vételár egy harmadát — még pedig kamat nélkül — a folyó év végéig, második harmadát 5% kamattal 1895. junius végéig és az utolsó harmadát ugyancsak 5% kamattal 1896. junius végéig kifizetni megjegyzetvén, hogy a vételár hátralék kamatai félévenként előre fizetendők.
7. Vevő használatba jövő 1895. jan. 1-jén lép, a mikor a birtok hasznai és terhei őt illetik.
8. Míg a vételár 2 harmada kifizelve nincsen a birtok vevőre át nem iratik, az utolsó 1 harmad vételár hátralék pedig 5% kamataival a tjkvi átirás alkalmával és első helyen biztosítatik tjkvileg a kiskoruk javára.
9. A szerződés és tjkvi átirásból felmerült összes bélyeg, költségek és egyéb kiadások ugy szintén a fizetési nyugta és törlési engedély bélyegei valamint a vételi százalék is vevőt terheli.

Kelt Rimaszombatban, 1894. szeptember 25-én.

Marton János,
t. tisztii ügyész.

1. 1—3.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Gömör-Kishont t. e. vármegye közigazgatási bizottságától.

1216—1894. sz.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak putnoki állomásának kibővítéséhez szükséges területek megszerzése céljából a nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszteriumnak folyó évi augusztus hó 17-én 60122 sz. a kelt rendelete és az 1881. XVI. t-cz. alapján folyó évi október hó 15-ik napjának d. e. 9 óráján Putnok községhezánál kisajátítási eljárás fog tartatni.

A kisajátításra vonatkozó tervrajz és összeírás nevezett községhezánál ki vannak téve és ott az érdekeltek által a fenti határidőig a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Erről az érdekeltek felek azon hozzáadással értesítetnek, hogy a kisajátítási eljárásnál megjelenni el ne mulasszák, mivel a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha az érdekeltek közül senki sem jelen meg.

Kelt a vármegyei közigazgatási bizottságnak Rimaszombatban, 1894-ik évi szeptember hó 10-én tartott üléséből.

Elnöki megbizásból:

Lukács Géza,

bizottsági jegyző.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX